

KURIER

DOŻYNKOWY

31 SIERPNIA
2024

JEDNODNIÓWKA POWIATU BRODNICKIEGO Z OKAZJI POWIATOWO-GMINNEGO ŚWIĘTA PŁONÓW W BRZOZIU

Czas świętowania po żniwach

Podziękowanie za plony

fot. Przemysław Majchrzak

Z końcem lata, gdy znikają z pola ostatnie kłosa, nastaje czas świętowania w podziękowaniu za zebrane plony. Odbývają się dożynki, które są silnie ugruntowaną przez wieki tradycją mieszkańców wsi. Kultuujemy ją po dziś dzień we wszystkich rolniczych regionach naszego kraju, ze szczególnym pietyzmem w powiecie brodnickim.

Zakończenie najważniejszych prac na roli świętowali już pradawni Słowianie i plemiona bałtyckie, którzy czynili to w pierwszy dzień jesieni. Pra-

dawne święto płonów nazywano w różny sposób, w zależności od regionu. Jedni mówili „wyżynki”, inni „obryzki”, „wieniec”, „wieńcowe” czy „okrężne”. W przeszłości dożynki organizowano głównie dla żniwiarzy. Była to dla nich dodatkowa nagroda za ciężką pracę.

Z biegiem lat obyczaj świętowania zakończenia żniw uległ zmianie. Dożynki zaczęto organizować w różnych terminach. Pierwsze odbywają się już w drugiej połowie sierpnia. W powiecie brodnickim, od momentu jego

reaktywacji przed ponad ćwierćwieczem, miejscem powiatowych uroczystości dożynkowych była Brodnica. Z czasem odstąpiono od tej centralistycznej reguły. Dlatego od wielu lat rolę współgospodarza powiatowego święta płonów pełnią kolejno poszczególne gminy wchodzące w skład powiatu brodnickiego. W ostatnim 15-leciu były to: Gmina Brodnica (Karbówo 2013); Gmina Bobrowo (2012, 2017); Miasto i Gmina Górzno (2011); Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie (2016); Gmi-

na Osiek (2018, 2022); Gmina Świdziebna (2014, 2023); Gmina Zbiczno (Pokrzydowo 2010, Ciche 2019). Do tej listy trzeba dodać oczywiście współgospodarza tegorocznych uroczystości powiatowo-gminnych - Gminę Brzozie, gdzie poprzednio organizowane wspólne z powiatem dożynki odbyły się 30 sierpnia 2015 roku. W latach 2020/2021 uroczystości nie odbyły się z powodu pandemii Covid-19.

Dziś chleb z mąki przygotowanej z ziarna zebranego podczas tegorocznych żniw, po upływie blisko dekady, święcimy ponownie w Brzoziu. Święto płonów zgodnie z tradycją rozpocznie uroczysta msza święta dziękczynna, po której rolnicy i gospodynie przejdą w korowodzie z wieńcami dożynkowymi na miejsce oficjalnej uroczystości w plenerze. Tam nastąpi przekazanie chleba przez starostów dożynkowych gospodarzom gminy i powiatu, którzy podzielą się nim z mieszkańcami, uczestnikami święta. Po części oficjalnej nastąpi czas zabawy na festynie dożynkowej (o szczegółach tegorocznych obchodów informujemy obok, w programie obchodów święta płonów). pm

Program dożynek

Starosta Brodnicki

PAWEŁ S ZRAMKA

Wójt Gminy Brzozie

DANUTA KĘDZIORSKA-
CIESZYŃSKA

zapraszają na

Dożynki

Powiatowo-Gminne
w Brzoziu

31 sierpnia 2024 roku

W programie:

14.50 Zbiórka korowodu dożynkowego przed kościołem pod wezwaniem. Wszystkich Świętych w Brzoziu

15.00 Uroczysta msza święta dziękczynna w kościele

16.15 Przemarsz korowodu dożynkowego na plac dożynkowy w Zespole Wodno-Parkowym

16.30 Oficjalna część dożynek: przekazanie chleba dożynkowego, przemówienia gospodarzy i zaproszonych gości, wręczenie odznaczeń, wyróżnień i podziękowań dla rolników

18.00 Festyn dożynkowy - występy lokalnych wokalistów z Gminy Brzozie

20.00 Koncert zespołu wokalnego - Modern Szoking

21.30 Koncert gwiazdy wieczoru - Zespół Capitan Folk

22.40 Pokaz tańca z ogniem grupy Be Fire

23.00 Zabawa taneczna z DJ do godz. 2.00

W programie imprez dożynkowych zaplanowane są również: konkursy, gry, zabawy dla dzieci i dorosłych.

Oficjalna część święta płonów oraz festynu dożynkowego odbędzie się na terenie Zespołu Wodno-Parkowego w Brzoziu. Otwarty w maju br. dla mieszkańców oraz gości kompleks rekreacyjno-sportowy, zlokalizowany nad malowniczym stawem, jest miejscem do aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu dla całych rodzin.

Czy jest gdzieś prawdziwa ta wieś?

Nasza wieś zmieniła się diametralnie przez ostatnie dziesięciolecia. Do gospodarstw wkroczyła mechanizacja, wszechobecne są nowe technologie. Postanowiliśmy przywołać jednak nutkę nostalgii ze starej fotografii, na której widać zatrzymany w kadrze czas żniw w naszym regionie.

Nowinki techniczne wprowadzono, by praca na roli była lżejsza. Dziś nie uświadczymy już na polu koni, które zwoziły do gospodarstw płody rolne, ciągnęły pługi, kosiarki i snopowiązałki. Teraz kombajny, gigantyczne ciągniki i nowoczesne maszyny załatwiają to, co kiedyś wykonywano ręcznie i przy użyciu prostych maszyn. Na polach nie ma już romantycznie wyglądających snopków zboża, które zestawiano w tradycyjne kopki. Wiele osób trochę wcześniej urodzonych w mniejszym lub większym stopniu otarło się o pracę na wsi. Pamiętają zatem wyjazdy na wykopki ze szkolną klasą do spółdzielni produkcyjnych czy pegeerów. Niektórzy pomagali też bliższej i dalszej rodzinie przy żniwach. Zapewne dobrze dziś wspominają oni smak obiadu na polu i obowiązku zsiadłego mleka w upały.

A kto pamięta dawne zlewnie mleka, gdzie rankiem zjeżdżali gospodarze z brzęczącymi kanami na wozie lub dwukółce albo nawet mo-

tocyklem. Były to przy okazji miejsca na pogawędkę. Tu zazwyczaj formował się „przekaz medialny”, który następnie trafiał pod strzechy. Niestety, wiejskie zlewnie mleka w Polsce są już relikami przeszłości.

Przy okazji tych wspomnień można sobie zadać pytanie, cytując słowa popularnej kiedyś piosenki: Czy jest gdzieś prawdziwa ta wieś?

ul, fot. Arch. Krzysztofa Kliniewskiego